

Westerby & Grotas Kosteikko

WWF Suomen RANKKU-hanke toteutti talvella 2022 Inkooseen kiinteistöille Westerby & Grotas haukikosteikon (Kuva 1) aivan Lågnäsin lahden pohjukkaan. Kosteikko sijaitsee alueella, joka on pääosin alavaa ja ruovikkoista merenrantaniittyä. Kosteikko toteutettiin pääasiassa kaivamalla ja kosteikkoalueelle kertyy vesiä noin 211 hehtaarin laajuiselta maa- ja metsätalousvaltaiselta lähivaluma-alueelta, jotka laskevat lopulta ruovikoituneeseen merenlahteen. Kosteikon suunnitelman mukainen kokonaispinta-ala on 1,2 ha ja kosteikon suunnitelman mukainen vesipinta-ala on 0,5 % yläpuolisesta valuma-alueesta. Kosteikko hidastaa valumavesien virtausta sekä pidättää valumavesien mukana kulkeutuvia ravinteita ja kiintoainetta vähentäen näin ollen mereen päätyvää kuormitusta.

Kuva 1 Ilmakuva Westerby & Grotas kosteikosta elokuussa 2022. Kuva Iiris Kokkonen

Westerby & Grotas -kosteikko on osoittautunut valmistumisensa jälkeen jo varsin toimivaksi. Kosteikko on pidättänyt valumavesiä tehokkaasti ja maanomistajat ovat kertoneet Lågnäsvikenin veden olleen aiempia vuosia kirkkaampaa (suullinen tiedonanto Niklas Nordblad 4.11.2022).

Kosteikon suunnittelussa ja toteutuksessa kalojen kulku huomioitiin pohjakynnysten korkeudessa kalojen esteettömän kulun mahdollistamiseksi. Lågnäsin lahtea pidetään potentiaalisena hauen ja kuhan kutupaikkana, paikallisten havaintojen sekä VELMU-mallinnusten pohjalta. Keväällä 2022 kosteikon valmistumisen jälkeen sen alaosassa tehtiin toistuvasti useita kalahavaintoja, mikä oli erittäin positiivista ja yllättävää niinkin pian kosteikon valmistumisen jälkeen. Pääasiassa havaitut kalat olivat haukia ja ruutanoita. Kesäkuussa 2022 Janne Antila SVK:sta kävi kosteikolla ja havaitsi kosteikon puolella hauenpoikasia (Kuva 2).

Kuva 2 Kesäkuun 2022 alussa Westerby & Grotas -kosteikolla kuvattu hauenpoikanen. Kuva Janne Antila SVK

Toukokuussa 2023 WWF Suomen asiantuntijat Matti Ovaska ja Iiris Kokkonen suorittivat kosteikolla hauenpoikaskartoitusta kahtena päivänä (23.5.2023 ja 30.5.2023) valkokauhamenetelmällä (Kuva 3 ja 4). Kumpanakin päivänä kartoituksia tehtiin pitkin kosteikon rantaviivaa niin laajalta alueelta kuin kahluusaappailla oli mahdollista. Molempina päivinä kosteikolta havaittiin useita hauenpoikasia, joten hauenkutu osoittautui onnistuneeksi kosteikolla jo toisena vuotena peräkkäin.

Kuva 3 Matti Ovaska kartoittamassa Westerby-Grotasin kosteikolla hauenpoikasia. Kuva Iiris Kokkonen

Kuva 4 Hauenpoikanen valkokauhassa toukokuussa 2023. Kuva Iiris Kokkonen